

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Mikeše, Ph.D. a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **A. Š.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2016, čj. MPSV-2016/175929-921, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 11. 2017, čj. 41 A 70/2016-44,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 38 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.
- III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Brně (dále jen „úřad práce“) rozhodnutím ze dne 31. 1. 2014, čj. MPSV-UP/3397/14/ZN, nepřiznal příspěvek na zvláštní pomůcku (zvedací systém k elektrickému invalidnímu vozíku), protože seznam druhů a typů zvláštních pomůcek je stanoven vyhláškou č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“), přičemž požadovaná zvláštní pomůcka není ve vyhlášce vyjmenována a není ani srovnatelná s jinou, tam uvedenou pomůckou. Nelze ji srovnat se stropním zvedacím systémem, neboť princip fungování této pomůcky je zcela odlišný. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, na základě kterého

žalovaný (dále jako „stěžovatel“) napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil k novému rozhodnutí. Úřad práce rozhodnutím ze dne 7. 4. 2014, čj. MPSV-UP/12675/14/ZN, znovu nepřiznal příspěvek na zvláštní pomůcku. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které stěžovatel zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Žalobce podal žalobu ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který rozsudkem ze dne 11. 11. 2015, čj. 41 A 71/2014-34, rozhodnutí stěžovatele zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatel následně zrušil rozhodnutí úřadu práce a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Úřad práce rozhodnutím ze dne 29. 6. 2016, čj. 214040/16/ZN, nepřiznal příspěvek na zvláštní pomůcku. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které stěžovatel rozhodnutím specifikovaným v záhlaví zamítl a rozhodnutí úřadu práce potvrdil.

[2] Žalobce napadl toto rozhodnutí stěžovatele opět žalobou u krajského soudu, který jej v záhlaví uvedeným rozsudkem zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Uvedl, že stropní zvedací systém i zvedací systém k elektrickému invalidnímu vozíku v bytě, kde žalobce žije, umožňují žalobci v podstatě stejné využití. Funkčnost stropního zvedacího systému je pro žalobce omezena pouze do délky kolejnice, zatímco zvedací systém k elektrickému invalidnímu vozíku umožňuje pro žalobce stejnou funkci i jinde. Obě zařízení mají rozdílnou konstrukci, avšak funkční využitelnost je u obou zvláštních pomůcek pro žalobce srovnatelná. Funkce, které by žalobci poskytl stropní zvedací systém, mu zvedací systém k elektrickému invalidnímu vozíku poskytne navíc i mimo byt (např. na pracovišti). Dospěl k závěru, že jestliže tomu u žalobce odpovídají zdravotní podmínky, měl mu být přiznán příspěvek na zvláštní pomůcku, a to zvedací systém k elektrickému invalidnímu vozíku.

II. Obsah kasační stížnosti a další vyjádření účastníků

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, podle jejího obsahu z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[4] Poukázal na fakt, že krajský soud se nevypořádal s jeho argumenty uvedenými v jeho rozhodnutí, a to zejména tím, že byt žalobce je stropním zvedacím systémem již vybaven. Dále nevypořádal argument týkající se toho, že všechny zvláštní pomůcky uvedené ve vyhlášce lze používat bez dalších doplňků samostatně. Zvedací systém k elektrickému invalidnímu vozíku nelze využívat samostatně, ale pouze jako doplněk či rozšíření k elektrickému invalidnímu vozíku typ PUMA 40. Dalším nevypořádaným argumentem bylo to, že příspěvky se podle zákona poskytují na pomůcky v základním provedení. Zvedací systém je doplňkem k elektrickému invalidnímu vozíku, nejde o zvláštní pomůcku v základním provedení, nýbrž o nadstandartní rozšíření vybavení. Dále se nevypořádal s argumentací týkající se funkční srovnatelnosti obou zařízení. Funkcí stropního zvedacího systému je osobu zvednout a přemístit z místa na místo. Funkcí zvedacího systému k elektrickému invalidnímu vozíku je osobu pouze zvednout a dále se již osoba přemísťuje vlastními silami. Krajský soud vypořádal další námitku v rozporu s tím, co uvedl stěžovatel ve svém rozhodnutí. Stěžovatel neučinil závěr o tom, že by žalobce měl nárok na zvláštní pomůcku uvedenou ve vyhlášce. U žalobce vůbec nedošlo k posouzení jeho zdravotního

pokračování

stavu, neboť pomůcka nebyla uvedena v příloze č. 1 vyhlášky, ani posouzena jako pomůcka srovnatelná. Závěrem navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se s rozsudkem krajského soudu plně ztotožňuje a navrhl kasační stížnost zamítnout.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a za stěžovatele jedná jeho zaměstnankyně, která má vysokoškolské právnické vzdělání vyžadované podle zvláštních zákonů pro výkon advokacie ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[7] Jak již bylo uvedeno shora, stěžovatel namítá výlučně nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Ačkoliv v první větě kasační stížnosti stručně uvedl, že důvodem podání kasační stížnosti je také chybné posouzení věci krajským soudem, dále toto tvrzení nijak nekonkretizoval. Následně je uvedeno pouze tolik, že se krajský soud nevypořádal s většinou argumentů stěžovatele a je uvedeno, o které konkrétní argumenty se má jednat. Nejvyššímu správnímu soudu tak přísluší posoudit pouze to, zda na dané argumenty krajský soud reagoval nebo nikoliv, ne však již to, zda tyto argumenty vypořádal správně, neboť je vázán důvody kasační stížnosti, nejde-li o zákonem předvídané výjimky (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Kromě výčtu opomenutých argumentů už kasační stížnost odkazuje pouze na tvrzený vadný závěr krajského soudu, že by žalobce měl nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku – stropní zvedací systém.

[8] Stěžovatel spatřuje nepřezkoumatelnost mimo jiné v tom, že krajský soud se nevypořádal s jeho argumentem spočívající ve skutečnosti, že byt žalobce je stropním zvedacím systémem již vybaven. Nejvyšší správní soud proto přezkoumal rozhodnutí stěžovatele a následně krajského soudu a dospěl k závěru, že krajský soud se touto skutečností zabýval. Na straně 12 zrekapituloval, že stropní zvedací systém je v bytě zabudován, neboť v minulosti jej využíval jeho bratr. Na straně 13 rozsudku dále uvádí: „Pokud jde o stropní zvedací systém, z toho co bylo zjištěno ze sociálního šetření úřadu práce, je zřejmé, že stropní zvedací systém i zvedací systém k elektrickému invalidnímu vozíku v bytě, kde žalobce žije, umožňují žalobci v podstatě stejné využití. U stropního zvedacího systému je jeho funkčnost pro žalobce omezena pouze do délky kolejnice, což při zabudovaném stropním zvedacím systému v bytě, jak žalobce uvedl, je v délce pouze asi 3 metrů, když tato kolejnice vede od postele ke kuchyňskému koutu a nikam dál. Zvedací systém k elektrickému invalidnímu vozíku, který není brazen ze zdravotního pojištění, však v podstatě stejnou funkci žalobci umožňuje po celém bytě a navíc pak je jeho funkční využití mnohem větší, protože toto zařízení je součástí invalidního elektrického vozíku a umožňuje v podstatě tytéž funkce jako stropní zvedací systém, ale také mimo byt žalobce, když bylo zcela jednoznačně prokázáno, že pokud jde o žalobce, jeho život není omezen pouze na byt, neboť se jedná o normálně pracujícího člověka,

člověka pracujícího na plný pracovní úvazek, člověka, který chce žít normální plnohodnotný život a nechce být, což je logické, uzavřen pouze v prostoru svého bytu.“ Krajský soud se tedy již existujícím zvedacím systémem v bytě žalobce zabýval, přičemž jej shledal nedostačujícím pro potřeby žalobce. Námitka stěžovatele proto není důvodná.

[9] Stěžovatel dále namítal, že se krajský soud nevypořádal s argumentací týkající se podmínek nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku. Uvedl, že zvedací systém je pouze doplněk k elektrickému invalidnímu vozíku PUMA 40 a není tedy zvláštní pomůckou jako takovou. Krajský soud na straně 2 a 3 zrekapituloval žalobu žalobce, jenž uvedl: *„zvedací systém k elektrickému vozíku může, ale nemusí být konstrukčně zabudován do vozíku PUMA 40, může být použit i v jiném typu vozíku, který nemusí být hrazen zdravotní pojišťovnou. Není tedy automaticky součástí vozíku, ale je samostatnou věcí.“* Krajský soud zaslal žalobu s touto informací stěžovateli (doručeno 19. 10. 2016), který měl možnost se k ní v řízení před krajským soudem vyjádřit. Jelikož stěžovatel informaci nijak nerozporoval, krajský soud mohl vycházet z toho, že se tato otázka stala mezi účastníky nespornou. Ostatně ani v kasační stížnosti stěžovatel nevyvrací, v čem je žalobcem zaslané vyjádření chybné. Jistě by bylo vhodnější, pokud by krajský soud výslovně uvedl, že při hodnocení této argumentace žalovaného vyšel právě z nerozporovaného sdělení žalobce, obsaženého nicméně v rekapitulační části rozsudku. Nejvyšší správní soud by však považoval v této situaci za pouhý procesní formalismus, pokud by jen z tohoto důvodu rozhodnutí krajského soudu zrušil. Krajský soud se dále zabýval právní úpravou podmínek nároku na příspěvek na zvláštní pomůcku. Rozebral § 9 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění účinném do 31. 12. 2017 (dále jen „OZP“) a bod 3 písm. f) přílohy č. 1 vyhlášky, a dospěl k závěru, že osobám se zdravotním postižením se poskytne příspěvek na stropní zvedací systém včetně instalace. Následně porovnal stropní zvedací systém i zvedací systém k elektrickému invalidnímu vozíku a dospěl k závěru, že obě zařízení jsou pro žalobce srovnatelná. Je tedy zřejmé, že krajský soud mezi pomůckami navzájem v namítaném smyslu nijak nerozlišoval a naopak považoval obě zařízení za zvláštní pomůcky. Námitka stěžovatele proto není důvodná.

[10] Krajský soud se dále neměl vypořádat s argumentací, že zvedací systém k vozíku není vybavením v základním provedení a jedná se o nadstandard. Krajský soud v rekapitulaci skutkového stavu shrnul své předchozí rozhodnutí ve věci ze dne 11. 11. 2015, čj. 41 A 71/2014-34, se kterým se ztotožnil, přičemž dospěl k závěru, že zvedací systém k elektrickému invalidnímu vozíku žádné znaky nadstandardního zařízení nevykazuje (str. 5 a 8 napadeného rozsudku). Krajský soud se tedy k problematice vyjádřil a námitka stěžovatele proto není důvodná.

[11] Krajský soud měl dále pominout argumentaci úřadu práce a stěžovatele týkající se provedení funkční srovnatelnosti obou uvažovaných systémů. Ti dospěli k závěru, že funkcí stropního zvedacího systému je osobu zvednout a přemístit z místa na místo, zatímco zvedací systém k elektrickému invalidnímu vozíku umožňuje osobu pouze zvednout a dále se osoba přemísťuje vlastními silami. Nejvyšší správní soud z odůvodnění rozsudku zjistil, že krajský soud se argumentací úřadu práce a stěžovatele zabýval. Zejména na straně 13 rozsudku uvedl: *„To, že je naprosto rozdílná konstrukce obou zařízení, je zcela zřejmé. Pokud však jde o funkční využitelnost, ta je dle názoru soudu u obou zvláštních pomůcek srovnatelná, pokud je srovnáváno jejich využití v bytě, kde člověk, který zvláštní pomůcku využívá, žije. Pokud jde o zvedací systém k elektrickému invalidnímu vozíku, ten má*

pokračování

v podstatě srovnatelnou využitelnost pro žalobce, navíc funkce, které by žalobci poskytl stropní zvedací systém, mu zvedací systém k elektrickému invalidnímu vozíku poskytne i mimo byt, kde žije a kde žalobce netráví 24 h denně, jak soud již uvedl, vzhledem k tomu, že se jedná o člověka, který pracuje, nakupuje si, pohybuje se po městě, ve společnosti apod.“ Krajský soud dále uvedl, že „úřad práce i žalovaný věc posoudili nesprávně. Soud dopěl k opačnému závěru, tedy k závěru, že z hlediska funkčního využití se dají obě tyto zvláštní pomůcky srovnat a že v případě, že tomu u žalobce odpovídají podmínky zdravotní, měl mu být přiznán příspěvek na zvláštní pomůcku a to zvedací systém k elektrickému invalidnímu vozíku pro jeho využitelnost pro žalobce i mimo byt (např. na pracovišti).“ Krajský soud se funkční srovnatelností obou systémů zabýval v dostatečném rozsahu, námitka stěžovatele proto nemůže být důvodná.

[12] Stěžovatel tvrdí, že si krajský soud chybně vyložil rozhodnutí stěžovatele. Krajský soud dospěl k závěru, že se stěžovatel nebrání uznání nároku žalobce na příspěvek na stropní zvedací systém. Ten však v kasační stížnosti uvádí, že podobný závěr neučinil. Ve věci byla posuzována pouze srovnatelnost dvou pomůcek, a proto ještě nebyl ani přezkoumáván zdravotní stav žalobce. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že tato námitka je důvodná. Úřad práce i stěžovatel ve svých rozhodnutích skutečně nehodnotili oprávněnost nároku žalobce na příspěvek na zvláštní pomůcku, nýbrž v souladu se závazným právním názorem zrušujícího rozhodnutí krajského soudu sp. zn. 41 A 71/2014 posuzovali pouze srovnatelnost pomůcky uvedené v příloze č. 1 vyhlášky a pomůcky tam neuvedené. Z usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 4. 2009, čj. 8 Afs 15/2007-75, č. 1865/2009 Sb. NSS vyplývá, že „[z]ruší-li správně krajský soud rozhodnutí správního orgánu, ale výrok rozsudku stojí na nesprávných důvodech, Nejvyšší správní soud v kasačním řízení rozsudek krajského soudu zruší a věc mu vrátí k dalšímu řízení. Obstojí-li však důvody v podstatné míře, Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítne a nesprávné důvody nahradí svými. Pro správní orgán je pak závazný právní názor krajského soudu korigovaný právním názorem Nejvyššího správního soudu.“ Krajský soud učinil závěr o oprávněnosti nároku žalobce na zvláštní příspěvek předčasně a současně nad rámec nosných důvodů svého rozhodnutí, se kterými závěr zároveň není v rozporu. Nosným důvodem rozhodnutí bylo posouzení srovnatelnosti dvou zvláštních pomůcek z hlediska funkčního využití pro žalobce. Jedná se tedy o vadu rozsudku krajského soudu, která však nedosahuje takové intenzity, pro kterou bylo nutné pouze z tohoto důvodu přistoupit k jeho zrušení. Žalovaný tudíž v dalším řízení není nijak vázán názorem krajského soudu týkajícím se oprávněnosti nároku žalobce na zvláštní příspěvek.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto dle uvedených ustanovení nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce měl v řízení o kasační stížnosti plný úspěch, proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení proti stěžovateli, a to dle spisu za poštovné na odeslání vyjádření ke kasační stížnosti prostřednictvím doporučeného psaní, ve výši 38 Kč. K plnění soud určil přiměřenou lhůtu.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. září 2019

JUDr. Petr Mikeš, Ph.D.
předseda senátu